

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Για τή συμβολή της στην Έποποιία του 1940)

Κατά τις μαρτυρίες των πολεμιστών, τις διαταγές των αξιωματικών και τα κείμενα των συγγραφέων, ή συμβολή των γυναικών του Ζαγοριού στην επιτυχή απόκρουση της Ιταλικής εισβολής, ήταν αποφασιστικής σημασίας. Χωρίς τη μαζική συμμετοχή τους και χωρίς τον ιδρώτα που έχυσαν, άγχομαχώντας στις άνηφοριές των Ήπειρωτικών βουνών, διακινδυνεύοντας κάθε στιγμή τη ζωή τους, οι πολεμιστές μας, που τόσες δυσκολίες δοκίμαζαν τις πρώτες μέρες, για ν' άναχαιτίσουν την έχθρική προέλαση, θα στερούνταν από τα άναγκαία εφόδια, αυτά που θα φέτρωναν τον ήρωισμό τους και θα γιγάντωναν την απόφασή τους να δώσουν ουσιαστικό περιεχόμενο στο «ΟΧΙ» που είχε θροντοφωνηθεί από επίσημα και άνεπίσημα χείλη.

Η Ζαγορίσια Γυναίκα για την προσφορά της αυτή τιμήθηκε βέβαια και καταξιώθηκε στη συνείδηση του λαού μας, τόσο από τις αφηγήσεις των πρωταγωνιστών της έποποιίας του '40, όσο και από τις λαμπρές σελίδες που έχουν γραφεί για τη συμβολή της. "Ελειπε όμως — αν και δέν έπρεπε— ένα σύμβολο, μιá ύλική έκφραση της Ήπειρωτικής Άρετης, που ένσάρκωσε με τη δράση της ή Ζαγορίσια Γυναίκα, για να μαρτυρεί στους επίγιγνόμενους τον Άθλο της και να φρονηματίζει με το παράδειγμά της.

Τήν έλλειψη αυτή έπεσήμανε έντονα, έδω κι ένα χρόνο ή έφημερίδα μας, σε συνεχή δημοσιεύματα, με τα όποια έδειχνε την ανάγκη να στηθεί το Μνημείο της Ζαγορίσιας Γυναίκας στο Ζαγόρι, σε χώρο κοινής άποδοχής. Οι άγωνες αυτοί και οι προσωπικές παραστάσεις των εκπροσώπων της έφημερίδας μας πήραν με την πάροδο του χρόνου συγκεκριμένη έκφραση, έτσι που τώρα δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για να γίνουν πολύ σύντομα οι εύχες πραγματικότητα.

Έτσι αποφασίστηκε κατ' άρχήν ή συγκρότηση Έπιτροπής από επίλεκτα μέλη της Ζαγοριακής κοινότητας, που διαθέτουν δυνατότητες, θέληση και απόφαση να συμβάλουν θετικά στην άνέγερση του Μνημείου της Ζαγορίσιας Γυναίκας, μέσα στο 1980, αν γίνει δυνατό.

Η Έπιτροπή αποτέλέστηκε από τους κ.κ.: 1) Ίωάννη Κατσαδήμα, Ύφυπουργό Έθν. Άμύνης, 2) Άγαμέμνονα Κ. Γκράτσιο, Άρχηγό Στρατού, 3) Δημήτριο Λαμπρίδη, Ύπαρχηγό Στρατού, 4) Γεώργιο Νουτσόπουλο, Καθηγητή Πολυτεχνείου, 5) Φρόσω Ίωαννίδου, 6) Άγγελο Κίτσιο, 7) Κλεόβουλο Βλαδίκα, ως Πρόεδρο Ένώσεως Ζαγορισίων Άθηνών, 8) Χρήστο Ρογκότη, ως Πρόεδρο Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων και 9) Έκπρόσωπο της έφημερίδας μας.

Στις 23 Νοεμβρίου έγινε στην Άθήνα και ή πρώτη σύσκεψη της Έπιτροπής, κατά την όποία προγραμματίστηκαν όλες οι ένέργειες που θα γίνουν, ώστε να φτάσουμε σύντομα σ' ένα θετικό αποτέλεσμα.

Πρόκειται, όπως άντιλαμβάνονται όλοι, για μεγάλο έργο. Που άπαιτεί όχι μόνο άγωνες συνεχείς για την υπερπήδηση των πολλών τεχνικών έμποδίων που παρουσιάζονται, αλλά και άγωνες παράλληλους για την εξέυρεση των μεγάλων χρηματικών ποσών που άπαιτούνται. Η Έπιτροπή, βέβαια, θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για να έξευρεθούν τα χρήματα, το ύψος όμως της δαπάνης είναι τέτοιο, που μάς υποχρεώνει να άπευθυνθούμε στη Ζαγορίσια φιλογένεια για να ζητήσουμε τη συνεισφορά, όσων μπορούν, έτσι που να συνδεθούν και ψυχικά οι Ζαγορίσιοι με το μεγάλο έργο που θα γίνει.

Ο τρόπος της καταβολής της συνεισφοράς των ξενητεμένων συμπατριωτών μας θα άνακοινωθεί σύντομα.

Πιστεύουμε ότι οι άγωνες που έκανε ή έφημερίδα μας για την άνέγερση του Μνημείου της Ζαγορίσιας Γυναίκας θα ίκανοποιήσουν όλους τους συμπατριώτες μας, έτσι που να άνταποκριθούν, όσο μπορούν, στην πρόσκληση που τους άπευθύνεται, να βοηθήσουν την προσπάθεια. Το Μνημείο που θα στηθεί στο Ζαγόρι, σύμβολο της Άρετης της Ζαγορίσιας Γυναίκας, θα μαρτυρεί έσαει τόσο τη μεγάλη προσφορά των Γυναικών της περιοχής μας στην Έποποιία του '40, όσο και τη συνέχιση της παράδοσης της Ζαγορίσιας φιλογένειας.

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

σας εύχεται

ΚΑΛΑ
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
Κι' εύτυχισμένο
τό 1980

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

Η Δ. Ε. του Τεχνικού Έπιμελητηρίου Έλλάδος, Τμήματος Ήπειρου και τὸ Δ. Σ. τοῦ Κέντρου Έρευνῶν Ζαγορίου, αποφάσισαν τὴν ὁργάνωσιν συνεδρίου, ποῦ ἔχει γιὰ θέμα τὴν «Παραδοσιακὴ Ἀρχιτεκτονικὴ».

Τὸ συνέδριο ἔχει προγραμματιστεῖ γιὰ τὸ Μάρτη τοῦ 1980.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1. Νὰ ἐπιστημονισθῶν τὰ γενικά προβλήματα τῶν παραδοσιακῶν οἰκισμῶν.

2. Νὰ μελετηθοῦν τὰ προβλήματα ποῦ θέτει ἡ παραδοσιακὴ ἀρχιτεκτονικὴ στὸν κοινωνικὸ, πολιτισμικὸ καὶ οικονομικὸ τομέα.

3. Νὰ ἐρευνηθοῦν οἱ δυνατότητες τοῦ καθορισμοῦ τῶν τρόπων καὶ τῶν μέσων γιὰ τὴ διατήρησιν τῶν παραδοσιακῶν οἰκισμῶν.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἡ Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς : Στάθης Παπαδρανοῦσης, Πρόεδρος ΤΕΕ Τ.Η., Στέφανο Στεργιάδη, Πρόεδρος Κ. Ε. Ζαγορίου, Μιχάλη Ἀράπογλου Ἀρχιτέκτονα Δ.Π.Ε. (G.D.E.A.) Γεωγραφίας, Θανάση Ζυγούρη Ἀρχιτέκτονα Α.Π.Θ., Ἐλένη Παγκαράτου Ἀρχιτέκτονα Δ. Π.Ε. (G.D.E.A.) Γεωγραφίας, Γιόργκο Παλατὰ Ἀρχιτέκτονα DR. Πανεπιστημίου Ρώμης, καὶ Βαρβάρα Τζιάννα Ἀρχιτέκτονα ΕΜΠ. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Οἱ συνέδροι ποὺ θὰ κάνουν ἀνακοίνωσιν παρακαλοῦνται νὰ στείλουν περὶληψὴ τῆς ἀνακοίνωσής μετρί 30) 1) 80.

Νὰ ὑποβάλλουν τὸ πλῆρες κείμενο καὶ τυχόν φωτογραφίες, σχέδια ποὺ συνοδεύουν τὴν ἀνακοίνωσιν, μετρί 29) 2) 80.

Ὁλόκληρη ἡ ἐργασία δὲν πρέπει νὰ ξεπερνᾷ τις 10—12 σελίδες, (σελὶδα 21Χ29,7, κατὰληψὴ εἰκόνας 17Χ25).

Τὰ ἔσοδα γιὰ τὴν παραγωγὴ φωτοαντιγράφων θὰ τὰ ἀναλάβει τὸ συνέδριο.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Ἡ συμμετοχὴ εἶναι ἐλεύθερη. Προσέβλιν γιὰ τὴ συμμετοχὴ δρί-ζεσαι:

- 1) Γιὰ τοὺς ὁμιλητὰς: 20.1.80.
 - 2) Γιὰ τοὺς συνέδρους: 10.3.80
- ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
1. Γιὰ τὰ μέλη τοῦ Τ.Ε.Ε. καὶ τοῦ Κ.Ε.Ζ. δραχ. 1000
 2. Γιὰ τὰ μὴ μέλη δραχ. 1.500
 3. Γιὰ τὰ νέα μέλη τοῦ Τ.Ε.Ε. ἀπὸ 1977 καὶ ὀψθε δραχ. 500
 4. Γιὰ τοὺς σπουδαστὰς δωρεάν.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ:

- 1) Τ.Ε.Ε. Τ.Η., Πυρσινέλλα 1 Γιάννινα, τηλ. (0651) 27.475.
- 2) Ἀράπογλου Μιχάλη, Γεωργίου Β', Γιάννινα, τηλ. 22.656.

Πονεμένες ἱστορίες γιὰ Τσεπελοβίτικες τοπωνυμίες

«ΦΟΝΚΟΥ»

Στὸ ρίζωμα τοῦ μεγάλου βουνοῦ «Κρεβάτι» εἶναι ἡ τοποθεσία «ΦΟΝΚΟΥ».

Σὺν δλα τὰ καλοκαίρια, ὁγῆκαν καὶ κεῖνο τὰ πρόβατα στὰ βουνά, ἐδῶ καὶ ἀμέτρητα χρόνια πρίν.

Δυὸ ἀδέρφια κούρευαν τὰ πρόβατά τους στὴν ἀνώνυμη ὡς τότε λάκκα.

Πάνω στὸ κούρεμα συζήτησαν ἥρεμα στὴν ἀρχή, μὰ ἀγρίεψαν ὅ στερρα, γιὰτὶ κἀτὶ τὰ χῶριζε...

Ἀλλάξαν θαρεῖς κουθέντες ποὺ κατέληξαν σὲ καυγά, χτυπήθηκαν μετὰ τὰ φιλίδια ποὺ κούρευαν καὶ σκοτώθηκαν...

Γέμισε ὁ τόπος αἵματα, πρῶγκι ξαν τὰ πρόβατα καὶ τὰ γκεσέμια μετὰ τὴν ἀσχημονόδουνα. καὶ μετὰ πὸν οὐρλιαξαν τὰ σκυλιά.

Κι' ἀκουσαν ἀπ' τὸν οἰκισμὸ τὰ οὐρλιαχτά, καὶ ἔφτασε ἐδῶ πάνω ἡ μάνα τῶν παιδιῶν ἀναμαλλισμένη, σὰ ν' ἵνοιωσε. Κι' ἔσκουζε κι' ἀντιδρῶντες τὸ δουνὸ τὸ μεγάλο. Καὶ μᾶζεσε τὰ μαλλιά της τ' ἄσπρα, ἡ μάνα ἡ δύστυχη, κι' ἔγδαρε μετὰ τὴν νύχια της τὸ ζαρωμένο ἀπ' τὰ χρόνια καὶ τὰ θάσανα, μοῦτρο της, σὰν ἀντίκρυσε τὸ χαλασμένο.

Κι' ἀντήχησαν οἱ γύρω γκερμεῖ, ἀπ' τὸ σκούξιμο καὶ τὸ μοιρολόι της, ἀπ' τὸ οὐρλιασμα τῶν σκυλιῶν κι' ἀπ' τὸ πονεμένο βέλασμα τῶν προβάτων.

Κι' ἀπ' τὸν πόνο της τὸν ἀδάσταχο πόνο ἡ κοπελιά γιὰ τὸ λεβέντη της κι' ἰσχυρομαλλιάστηκε καὶ χύμηξε τὸν ἀνήφορο καὶ χάθηκε.

Κι' ἀπὸ τότε, ποῖος ἔξεραι ἀπὸ πότε, ἔμεινε τ' ὄνομα στὸ λάκκο ὡς τὰ σήμερα.

Εὐρ. Γιαν.

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

Ἀπαντώντας σὲ σχόλιο ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ ὅπ' ἀριθ. 18) 79 φύλλο τῆς Ἐφημερίδας «ας» μετὶ τὸ «Γιὰ τὴν τεχνικὴ Ὑπηρεσία «ας» πληροφοροῦμε τὰ κατωτέρω γιὰ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ἀναγνώστη κοῦ «ας» κοινῶ:

1) Οἱ γέφυρες Κόκορη καὶ Τσίπιανης ἔχουν κατασκευαστεῖ πρὸ εἴκοσι πέντε περίπου ἐτῶν καὶ ἐξυπηρετοῦν συγκοινωνιακὰς ἀνάγκας βασιμῶν καὶ μεγάλων περιόχων τοῦ Νομοῦ μας. Πλέον δὲ τούτων γενικὰ κρίνεται ὅτι οἱ γέφυρες αὐτὲς εἶναι ἐναρμολωμένες στὸ φυσικὸ περιβάλλον τῆς περιοχῆς.

2) Ἡ προξενηθεῖσα ζημία στὴ γέφυρα Κόκορη ὀφείλεται, σὲ ἄλλα αἷτια (διάβρωση, ὑποσκαφὴ κ. λ.π.) καὶ μετὰ ἐπανειλημένα ἐγγράφα τοῦ κ. Νομάρχου χορηγήθηκε ἡ

● Συνέχεια στὴ σελίδα 11

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΒΑΛΛΑΡΙ

Τὸ τελευταῖο χωριὸ, ἀνατολικά τοῦ Ζαγορίου, εἶναι τὸ ΚΑΒΑΛΛΑΡΙ, χωριὸ ποὺ στὴν πεδιάδα του, στὴ θέση Σίεση, εἶχε στρατοπεδεύσει τὸ ἱππικὸ τοῦ Κων/νου Πρωγονάτου.

Τὸ Καβάλλαρι θρίσκεται 800—1000 μ. δυτικὰ τοῦ ποταμοῦ Βάρδα καὶ εἶναι τὸ εὐφορώτερο τοῦ Ζαγορίου. Τὸ 1963 πωλήθηκαν ἀπὸ τὸ χωριὸ μας 30 τόννοι γιγαντες φασόλια καὶ 15 τόννοι καρλῖα.

Πρίν ἀπ' τὸν πόλεμο εἶχε 40 οἰκογένειες μετὰ 200 περίπου κατὰ κοιν. Εἶχε Ἑλληνικὰ σχολεῖα μετὰ χροὶ τὸ ἔτος 1913 — 14 καὶ δημοτικὸ σχολεῖο. Τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο τὸ 1930 — 1941 εἶχε 50 μαθητὰς.

Μέχρι τὸ 1914 ποὺ λειτουργοῦσε τὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο οἱ δασκαλοὶ πληρώνονταν ἀπὸ τὰ κοντινὰ ἔσοδα καὶ θυμῶμα ὑπηρετοῦσαν ὁ κ. Ν. Κυρκάπουλος ἀπὸ τὴν Καρμῖνα, ὁ Παπαθεοφάνης Σαμαρλίδης ἀπὸ τὸ Καβάλλαρι, ὁ κ. Γρηγόριος Φαρκάκης ἀπὸ τοὺς Μπουσούσι, ὁ κ. Γεώργιος Φίνος ἀπὸ τὸ Γρεβενήτι, καὶ τελευταῖα μέχρι τὸ 1914 ὁ κ. Δ. Ζωίδης ἀπὸ τὴν Λεπτοκαρνά, ποὺ ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὴν Ἀ' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολεῖου, διότι τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος τὸ κατάρριψε.

Ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο ἀποφοίτησαν οἱ μαθητὰς Κων/νος Γ. Τζιωνάκης, ἀνθ' ὅπως φοβήθησαν τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

ΙΩΑΝ. ΤΟΣΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

«Ἀνοιξε μωρή ἔρμη πόρτα...»

Στὰ παλιά χρόνια ἡ Δοβρά ῥαβόξε πολλά ἀπὸ τοὺς κλέφτες. Μοὶ τὰ διηγόταν στὰ χειμωνιάτικα ῥαβόδα ἡ μάνα, τότε ποὺ ἦμουν ἔξω ἡ πρώτη στὰ τζάνια καὶ οἱ σκιὲς μέβαιναν ἡ τέντωναν γλείφοντας τοῖχους καὶ μεσάντρες, σκάλωνα ῥαβόδεμον στὴν ἀγκαλιά της ἡ γύ- ρα τὰ μάτια στὴ μεγάλη εἰκόνα τοῦ φῶς τῆς καντήλας.

Πρίν ἀπ' τὸν πόλεμο εἶχε 40 οἰκογένειες μετὰ 200 περίπου κατὰ κοιν. Εἶχε Ἑλληνικὰ σχολεῖα μετὰ χροὶ τὸ ἔτος 1913 — 14 καὶ δημοτικὸ σχολεῖο. Τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο τὸ 1930 — 1941 εἶχε 50 μαθητὰς.

Μέχρι τὸ 1914 ποὺ λειτουργοῦσε τὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο οἱ δασκαλοὶ πληρώνονταν ἀπὸ τὰ κοντινὰ ἔσοδα καὶ θυμῶμα ὑπηρετοῦσαν ὁ κ. Ν. Κυρκάπουλος ἀπὸ τὴν Καρμῖνα, ὁ Παπαθεοφάνης Σαμαρλίδης ἀπὸ τὸ Καβάλλαρι, ὁ κ. Γρηγόριος Φαρκάκης ἀπὸ τοὺς Μπουσούσι, ὁ κ. Γεώργιος Φίνος ἀπὸ τὸ Γρεβενήτι, καὶ τελευταῖα μέχρι τὸ 1914 ὁ κ. Δ. Ζωίδης ἀπὸ τὴν Λεπτοκαρνά, ποὺ ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὴν Ἀ' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολεῖου, διότι τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος τὸ κατάρριψε.

Ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο ἀποφοίτησαν οἱ μαθητὰς Κων/νος Γ. Τζιωνάκης, ἀνθ' ὅπως φοβήθησαν τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος. Κάποτε οἱ ὀδοποιοὶ, πατώντας τὴν καρδιά του ὁ γυρισμὸς καὶ πρὸς τὸν κόπο του ὁ φόβος.

ΙΩΑΝ. ΤΟΣΚΑΣ

ἔχει πάρει νὰ μυρῖζει. Τὶ νὰ τὸ κάνουν! Νὰ τὸ θάψουν στὸ νεκροταφεῖο; Προτίμησαν νὰ τὸ διατηρήσουν σὲ ρακὶ ὥσπου νὰ ρθεῖ καὶ ν' ἀποφασίσει ὁ μπάσιος, μὰ τὴν ἄλλη μέρα δὲ θρόθηκε ὅτὰ τὸ ἔφαγαν τὰ ποντίκια. Ἀλλὰ ὁ μπάσιος - Γιάννης ἦταν σκληρὸ καρόδι. Στὰ νιάτα του εἶχε χάνει σὲ στρατά.

Ἐκεῖ γνώρισε καλοὺς καὶ κακοὺς, ἀγίους καὶ φονιάδες. Γνώρισε πῶς νὰ πιάνει πρῶτος τὴ ζωή ἀπὸ τὰ κέρατα πρίν ἐκεῖνη τὸν ξεκοιλιάσει! ὅχι ποὺ θ' ἄφηνε τοὺς ξεβορδακτοὺς νὰ πάρουν καὶ τὴν ἔσφαγαν γιὰ νὰ μείνει αὐτὸς μετὰ τὸ δάχτυλο στὸ στόμα. Τὴν πρώτη νύχτα τὴν πέρασε βογγώντας ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ τριβώντας τὰ σκεπὰ ποὺ τὸν κρατοῦσαν δεμένο.

Τὴν δεύτερη νύχτα τοὺς ἔφυγε καὶ ἄρχιζε στὸ σκοτάδι ἡ παγάνια τῶν ληστῶν. Μπάσιος αὐτὸς, παληκάρια ἐκείνοι. Οἱ δῶντες τοῦ τραβῶσαν ὅλο πρὸς τὰ δυτικά, πρὸς τὸ χωριὸ μας! ἔτσι τοὺς δομήνευε ἡ λογικὴ τοῦ κυνηγοῦ. Ὁ γέρος ὅμως πῆγε ἀντίθετα. Σύσθησε σ' ἕνα χωράφι ἀθέριτο καὶ πέρασε μέρες καὶ νύχτες τέσσερες τρώγοντας φάνες, δίχως νερό. Κι ὅλο θυμῶταν ὁ μπάσιος τὴν παρομοίαν: «λαγὸς τῆς φτέρης ἔσσει, κακὸ τῆς κεφαλῆς του» καὶ λούφαζε. «Τότε- ρα γύρισε στὸ χωριὸ μὲ χάλια κακὰ καὶ κάθε χρόνο ὅσο ζοῦσε λειτουργοῦσε, σὲ ἀνάμνησιν τῶν παθῶν καὶ τῆς σωτηρίας του, ἐκκλησιὰς καὶ παρακλησιὰς.

Πόσες φορὲς ἀκουσὰ τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια μονάχα ἐγὼ τὸ ἔξω. Μὰ ἦταν ἡ ψυχὴ μου ἀχόρταγο σφυγν- γάρι ποὺ κατὰπινε κάθε λογῆς σκοτεινὲς, ἀποτρόπαιες ἱστορίες. Ἡ φαντασία μου σὰ νὰ κρατοῦσε καλέμ σκαλίζει σκληρὲς, ἀδυσώπη- τες μορφὲς φονιάδων ἀπάνω στοὺς τοίχους.

Στὴ μέση τοῦ χωριοῦ, πρίν μᾶς κάψουν οἱ Γεριανοί, ἦταν ἕνα μεγάλο διώροφο σπίτι μετὰ πλακοστρω- μένες αὐλές, καὶ τεράστιο κήπο (ἡ Δοβρά, ἀντίθετα μετὰ ἄλλα Ζαγοροχώρια, δὲν εἶχε στρωμαγμένα σπίντια). Βουλῆθηκαν νὰ τὸ πατή- σουν οἱ κλέφτες, μὰ προδόθηκαν καὶ τοὺς ἔστησαν καρτέρι οἱ ζαπτι- ἔδες μετὰ καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Σὰ νύχτωσε καὶ πήδησαν οἱ κλέφ- τες: στὴν αὐλή, διίστησε κάποιος χαϊδάρι νὰ ντουφεκίσῃ. Σκόρπι- σαν οἱ κλέφτες καὶ ἔξφυγαν τοῖχο, πετώντας τὶς κάπες ποὺ οἱ Τούρκοι τὶς ντουφεκοῦσαν μετὰ πύ- ρακα... Μὰ δὲν, ὁ Νικόλ' Ἀγγέ- λης καὶ ὁ Σπύρ' Ἀλέξης δὲν ἔξ- φυγαν τὸ βόλι. Ὁ πρῶτος γεμίζον- τας μετὰ αἵματα αὐλὲς καὶ στέγες ἔξ- φυγε ἀπὸ τὸν Τούρκου, μὰ δὲν ἔξ-

φυγε τοῦ Χάρου! τὸν ὄρθηκαν πε- θαμένο σὲ σπηλιά πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ. Δὲν ἔξω πῶς καὶ γιὰτὶ οἱ πρόγονοί μου εἶχαν ἀγοράσει ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ ντουφεκί του. Ἦταν ἕνας «γκράς» μετὰ κινητὸ οὐραῖο ποὺ στέκοταν ἀδύνατο νὰ τὸ ἀνοῖξουν παιδικὰ χέρια. Ἐ- παίρνα σκεπάρνι καὶ χτυποῦσα ὅ- σπου γύριζε μετὰ τριγυρῶν γιὰτὶ τὸ εἶχε φάει ἡ σκουριά. Αὐτὸς ὁ λη- στὴς εἶχε σκαρφαλώσει καὶ στὴ στέγη τοῦ ξεδέρφου μου. Ὅλο τὸν ρωτοῦσα καὶ μοῦ ἔδειχνε τὶς σιδε- ριὲς τοῦ παραθύρου ποὺ εἶχαν πι- ἀσει τὰ ματωμένα χέρια καὶ φαν- ταζοῦντο τὸ κορμὶ του νὰ σέρνε- ται στὴ νύχτα μετὰ τρομεροῦς σπα- σμούς ἀπὸ τὸν πόνο. Ὁ δεύτερος ληστὴς σύσθησε ὡς τὴ γειτονία μου! δὲν εἶχε δύναμη νὰ πᾶει πὺ- πέρα. Ἐσπρωξε μιὰν αὐλοπορτὰ τὸ κυνηγημένο ἀγορμὶ γιὰ νὰ ξε- φύγει. Ἡ πόρτα δὲν ἀνοίγει καὶ οἱ Τούρκοι ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή θὰ φτάνανε. Τότε ἀκούστηκε στὴ νύχτα ἡ φωνὴ τοῦ πληγωμένου: «Ἀνοίξε μωρή ἔρμη πόρτα, ἀνοι- ξε...». Ἐφτασε κάποτε ὁ σφαρῆς ποὺ παγάνιζε στὰ σκεπὰ τοῦ χω- ριοῦ καβαλάρης, ἔσκυψε κάτω ἀ- πὸ τ

“Ανοιξε μωρή ἔρμη πόρτα...,”

τροποί παμπάλαιες εἰκόνες, μεγάλες όσο το μπόι μου, μιά και ξανάχιζαν τὴν ἐκκλησιά τῆς γειτονιάς μας. Κάθε φορὰ κοιτάζαμε στὸ μισοσκόταδο τὰ ἴδια και τὰ ἴδια και δὲν ἔπαψε τὸ μυστήριο νὰ μᾶς μαγνητίζει παρὰ ὅταν περάσαμε τὴν ἐρηβεία. “Ὅμως τί νὰ σοῦ κάνουν τ’ ἄντρα; Ἐξέρινε οἱ κλέφτες τοῦ κόσμου τὰ τερτίγια γιὰ νὰ σὲ πιάσουν ὅπως κάποτε, στὸν περασμένο αἰῶνα ἔγινε κι αὐτό, ποὺ τοὺς παραδόθηκε ὅλο τὸ χωριό. Οἱ γυναῖκες μας σὲ τις καλοκαιριὲς τοῦ χειμῶνα σήγαιναν συντροφιάς γιὰ ξύλα. Χρειάζονταν τὸ χωριό, γιὰ νὰ καοῦν φουρνὸι και γάστροι, πάνω ἀπὸ πενήντα χιλιάδες ρίζες πουρνάρια τὸ χρόνο. Σὲ μιά τέτοια ἔξοδο ἔπιασαν οἱ κλέφτες τὶς γυναῖκες κι ἔπιναν ἐκδίασαν τοὺς χωριανούς. “Ανοιξαν ὅλα τὰ σπίτια διάπλατα τὶς χαγιατόπορες και ἔβγαν οἱ ληστές τὴ νύχτα γιὰ τὸ ἀγκωστο μὲ φροτωμένα τὰ μουλάρια μας λάφυρα. Πόδες φορῶς στὸ κύλισμα τῶν αἰῶνων δὲν πέρασε ἡ Δοβρά τὴ θέση τῆς κλειδί. Θέλει ἀπὸ ἀρπακτὴρες στρατιώτες, θέλει ἀπὸ μισοσταύρουχους ληστές.

Πέρασαν τὰ χρόνια και ἦρθε ἡ ὥρα νὰ γίνει και ἡ μάνα μου νουφούλα. Καρτεροῦσαν ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ φτάσει ἀπὸ ξενόχωρο ὁ γαμπρός μὲ τὸ ψίκι. Ἡ νύφη ἔλαμπε στὸ μετᾶσι και στὸ φλουρί. Τὴ στόλιζαν οἱ φιλενάδες τῆς και τὴν τραγουδοῦσαν. Κι ἔτσι πέρασε ἡ ὥρα. Πρῶτα ἕνα κρύο χέρι ἔσπριξε τὶς καρδιὲς τῶν μυαλομένων συγγενῶν μὰ δὲν εἶπαν τίποτα. Οὔτε σὰν ἦσαν ἀπὸ ἦσαν νὰ περάσει ἀπὸ τὸ νοῦ τους πὼς μετάνοιασε ὁ γαμπρός. Κάτι ἄλλο τοὺς ἐμπόδιζε, μὰ ἡ ὥρα ἔπερνοῦσε κάθε λογικὸ ὄριο. Σὰν πὼς διαβαίνει μέσα ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν δέντρων ἀέρινο οἶγος πρὶν πιάσει ἡ μπόρα, πέρασαν κυρὰ μισόλογα μέσα στὸ πλῆθος τῶν χωριανῶν ποὺ καρτεροῦσαν. Νά, πὼς τάχα... μὰ δὲν μπορεί νὰ εἶναι ἀλήθεια. Καὶ ὅμως ἦταν. Τὸ ψίκι τὸ σταμάτησαν οἱ κλέφτες, τὸ ξεγύμνωσαν και τὸ γύρισαν πίσω. Κράτησαν μᾶζι τους τὸ γαμπρὸ μὲ ἄλλους δυὸ και ζήτησαν μεγάλη ξαγορά. Πὼς θὰ τὸ ποῦν τῆς νύφης; Τὰ κορίτσια ἀνιόπτι και αὐτὰ, ἀκόμα τῆς τραγουδοῦσαν: «Ποὺς ἦταν ὁ προξενιτῆς ποὺ νᾶχε φάει κανέλλα, π’ ἀντίαινε γροῦσὸν αὐτὸ μὲ τέτοια περιπέτεια». Κἀποτε τὸ χέρι τοῦ θεῖου τῆς παραμέρισε τὶς κοπέλες: στάθηκε σοβαρὸς μπροστὰ στὴ νύφη ποὺ τὸν ἀγαποῦσε ὅσο τὸν πατέρα τῆς και τῆς τὸ εἶπε. Ἐσπώσαν δουδὰ τὴ νύφη και δουδὰ ἀποσύρθηκαν οἱ καλεσμένοι.

Οἱ κλέφτες κράτησαν αἰχμάλωτο τὸν πατέρα μου πάνω ἀπὸ μὴνα. Τὸν ἔχαν μὲ τοὺς ἄλλους σὲ

μιά θαθεῖα σπηλιά σκοτεινὴ σὰν τὸν “Ἄδη. “Ενας ἀπὸ τοὺς ληστές ὁ «γαβὸς» τοὺς τρώαζε μὲ ραφινάτο τρόπο. Πήγαινε κοντὰ τους ἀμίλητος, ἔβγαζε τὸ μαχαίρι του και τὸ τροχοῦσε ὅστερα τὸ ἔβαζε στὸ λαιμὸ του κι ἔκανε πὼς θὰ τὸν κόψει. Αὐτὸ γίνονταν κάθε μέρα ὅσπου ἔφταναν τὰ λύτρα... “Τότερα ἔγινε ὁ γάμος δίχως λάμψη. Μὰ στὸν πατέρα μου κόσισε πολλὰ ἡ περιπέτεια. “Ὅπως στάθηκε ἡ πρώτη αἰτία ποὺ τὸν κατεβάσαμε στὸν τάφο τόσο νά. Τὸ ἔλεγε και τὸ ξανάλεγε ἡ μάνα και καταριόνταν τοὺς κακούργους.

Μιά μέρα μαθεύτηκε πὼς σὲ σπὶτι τοῦ χωριοῦ ἔχαν κονέψει δυὸ κλέφτες ποὺ τοὺς ἔχε ἀμνηστῆσει τὸ Κονβέρνο. Σκαρφαλώσαμε στὸν ἀβλόγγο και τοὺς κοιτάζαμε ποὺ πίνανε ρακί. Φοροῦσαν γυαλιστεροὺς μπότες, φίνες περισκελίδες και ποικίλματα θαθεῖα ἀνοιγμένα στὸ στήθος γιὰ ἔκανε ἔσση. Ἐἴχαν ἀκουμπισμένα στὸ πεζούλι τὰ κοντὰ ντουφέκια τους μιά και τοὺς ἐπέτρειπε ἡ συμφωνία νὰ ὀλογοροῦν. Κάπου, κάπου τσιγκέλωναν τὰ μυστάκια τους. “Ὅταν μᾶς πλησίασε ὁ ψηλὸς ληστής ἦταν ἀδύνατο νὰ ξεκολλήσουν τὰ κορμιά μας ἀπὸ τὸν τοῖχο. Γίναμε ἕνα μὲ τὶς πέτρες και κοιτούσαμε ὀπνωτισμένοι τὸ κολλαριστὸ χιλιάρικο ποὺ ἀνέμιζε μπρὸς στὰ μάτια μας. Στάθηκε τὸ χοντροκόκαλο χέρι μπροστὰ στὸ Λούσια, τὸ πὶδὲ μεγάλο παιδί, και δίνοντάς του ἕναν σφάλαιο και τὸ νόμισμα, τὸν ἔστειλε νὰ τοῦ φέρει τσιγάρα. Μπροστὰ ὁ Λούσιος τρέχοντας, πῖσω ἑμεῖς κι ἄς μᾶς ἔφταναν στὸ δρόμο τὰ παλιοσταύρουχα μας. Τρόμαξε ὁ μπακάλης νὰ βρεῖ ρέστα. Γέμισε τὸ χέρι τοῦ Λούσια χαρτονομίσματα και οἱ τσέπες του κέρματα. Γυρίζοντας σταδίζαμε στὰ πεζούλια μᾶς ἐξώποριες. Πέσαμε σὲ θαθεῖα συλλογή. “Αν κρατοῦσε ὁ Λούσιος κάτι ἀπὸ τὰ ρέστα θὰ τὸ καταλάβαιναν; “Ενας ἰσχυρίζονταν πὼς αὐτοὶ ποὺ ἔχουν σπηλιὲς γιομάτες χρυσαφικά οὔτε ποὺ θὰ μετροῦσαν τὰ χρήματα. “Ἄλλος πὼς εἶναι δύσκολο νὰ κλέψει τοὺς κλέφτες. Οἱ ὑπόλοιποι σκιάζαμε τὸ Λούσια, γιὰ τὸ ἀγαποῦσαμε πότερο τὸ ροδαλὸ πρόσωπό του ἀπ’ ὅσες καραμέλες θὰ τρώγαμε ἄν... Μιά κοπέλα τοῦ εἶπε ὀρθὰ κορτὰ πὼς θὰ τοῦ ἔκοβαν τὸ κεφάλι ὅπως τοῦ πετειναριοῦ. “Εκείνος μιά ἔκρυψε ἕνα χαρτονόμισμα, μιά τὸ ἔβαζε στὸ ἀριστερὸ χέρι ποὺ κρατοῦσε τὸ μᾶσο. Αὐτὸν κράτησε ὅσπου φτάσαμε. Μόλις ἀντίκρισε τοὺς ληστές τοὺς ἀπλώσε μὲ τὰ δυὸ χέρια τσιγάρα και ρέστα. Ἀλάφρωσα ποὺ δὲν ἔχαν ἀφορμὴ πὰ οἱ κλέφτες νὰ κόψουν τὸ κεφάλι τοῦ Λούσια.

“Ενα ἄλλο βράδυ τοῦ ἴδιου καλοκαιριοῦ, ἀκούστηκαν στὴ νύ-

χτα σκούγματα γυναικῶν και ντουφεκιῶν. Ἐξεράθηκε ἡ μάνα και δὲν ἤξερα τί νὰ τῆς κάνω. Τῆς ἀνοίγα τὰ μάτια μὰ πάλι σφραλοῦσαν νόμιμα πὼς πέθανε. “Τότερα ἄρχισε νὰ τρέμει και νὰ τῆς γυρίζει τὸ χρώμα στὰ μάγουλα. Οἱ ντουφεκιὲς πύκνωναν και ἦταν στὴ γειτονιά μας. «Εἶναι κλέφτες, μπόρεσε νὰ πεῖ, σῆσε τὴ λάμπα». Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. Φοβόμουν τὸ σκοτάδι, φοβόμουν μὴ μοῦ πεθάνει ἡ μάνα, φοβόμουν τὶς ντουφεκιὲς, τὰ σκούγματα, τοὺς κλέφτες και τὴ δὲ φοβόμουν...

Τὴν ἄλλη μέρα μάθαμε. “Ὁ γείτονάς μας ὁ τσελιγκας εἶχε πάρει πολλοὺς παράδες πουλώντας πρόβατα και μαλλιά. “Ενας τζιουμπάνος του τὰ διαδίδεσε μὲ τὸ νὶ και μὲ τὸ σίγμα στοὺς κλέφτες, ἀκόμα και σὲ πὰ καρσέλα ἔχαν κλείσει οἱ ἄνθρωποι τὸν παρὰ τους. Μὰ ἀγαπᾶει ὁ Θεὸς τὸν κλέφτη ἀγαπάει και τὸ νοικοκύρη: τὸ στεφάνι τοῦ τσελιγκα, μιά ψηλόλιγνη γυναικάρα τοὺς ἔξερνε παλαίοντας ἄγρια. Ἐχωνόντας παιδιὰ και σπὶτι ζήτησε οὐρλιάζοντας θόηση. “Ἐτρεξε ὁ ντραγάτης ντουφεκώνας και ἀποκρίθηκε ὁ «Λαμπαδάριος» (δὲξήμιος χωριανός, μὰ γνήσιος παληκαράς). “Ἀπὸ κοντὰ ἔπαζαν τοὺς ἐτοιμασμένους και ἄλλοι χωριανοί. Μπλοκαριστήκαν οἱ κλέφτες και πήγαν τῶν ματιῶν τους. Οὔτε και ποὺ φοβήθηκε κανένας ἀντίποινα. Γιατὶ και αὐτὸ εἶχε γίνει κάποτε. “Ἦταν ὅταν τοὺς ντουφεκίσε χωριανός, τὴν ὥρα ποὺ ἔδειαζαν μαγαζί, ταμπουρωμένος πῖσω ἀπὸ τζάκι στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ του. “Τότερα ἀπὸ λίγα βράδια ἔξαναγύρισαν οἱ κλέφτες και τοῦ ἔκαναν τοῦ ὄρφανου λαμπάδα τὸ κακοικί.

“Ενγα στὰ Γιάννινα τὴν ἡμέρα ποὺ σήμανε τὸ τέλος τῶν ληστῶν αὐτοῦ τοῦ εἶδους. “Ἦταν ἡλιόλουστο πρωῒνὸ και μιλοῦσε στὸ λαὸ, ἀπὸ μπαλκόνι τῆς πλατείας, ὁ γέρος. Φοροῦσε δίκοχο σκουφί, χρυσὰ γυαλιὰ και εἶχε ἄσπρο γενάκι. Κάποιος τὸν διακοῖψε και τοῦ μοῦριξε στὸ αὐτὶ πολλὰ. Γύρισε ὁ Βενιζέλος και ἀνακοίνωσε στὸ πλῆθος τὴν εἶδηση, πὼς δηλαδή οἱ κλέφτες ἔχαν συλλάβει, δεκάξι χιλιόμετρα μακρὰ ἀπὸ τὰ Γιάννινα, δυὸ κορυφαῖα πολιτικὰ πρόσωπα τοῦ τόπου μας, τὸ Μελά και τὸ Μυλωνὰ και ζητοῦσαν μεγάλα λύτρα. Καὶ τότε δογισμένος ἔδωσε τὸ λόγο του πὼς θὰ σῶσει τοὺς ληστές τῶν θοινῶν, τοὺς «Βασιλεῖς τῶν ὁρέων». Τὸ εἶπε και τὸ ἔκανε.

Ο Ν Ο Σ Τ Α Λ Γ Ο Σ
Γ λ ω σ ὶ ρ ι :
μπάσιος = γέρος
ζαπιτῆς = Τούρκος χωροφύλακας.
σφαρηῖς = ξριπτος αστυνομικός.
τσιτσα = τενεκεδένια πλόσκα γιὰ λάδι.
τσιεφτῆς = ὄπλο κυνηγετικό.

ΑΠ’ ΤΗ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΠΟΤΑ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΣΚΑΝΗ

ΘΥΜΗΣΕΣ—ΕΙΚΟΝΕΣ

Ζαγόρι! ἕνας τόπος ὅπου κάθε πέτρα εἶναι κι’ ἕνας θρόλος, κάθε γωνιά και μιά ἱστορία, κάθε λουλούδι και μιά περιπέτεια.

Τὰ χωριά του ὅλα μᾶζι και κάθε ἕνα ξεχωριστὰ ἀποτελοῦν ἕνα διαλεχτὸ κομμάτι τῆς ἱστορίας τοῦ λαοῦ μας, μιάς ἱστορίας ποιημένης μὲ αἶμα ἡρώων.

Ἐδῶ ὁ θρόλος κι’ πραγματικότητα μπλέκονται και δὲν χωρίζονται.

Ζαγόρι! οἱ λαϊκὲς τοπικὲς συνήθειες και τὰ ἔθιμα ζωντανεῖται, κι’ ὅλοι γτόπιοι και ἔξανοι πηγαίνοντας νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ χωριά του, μεταλαβαίνουν ἀπ’ τὸ πότη τοῦ γνήσιου και ἀφθάρτου Ζαγορίου πολτισμοῦ, μεθόντας ἀπ’ τὸ κρασί του και ξεδιψᾶν μὲ τὸ χρυσάλλινο νερὸ, στὸ ποτάμι τῆς λαϊκῆς παράδοσης, τῆς λαϊκῆς μας κληρονομιάς, ποὺ αἰῶνες τώρα κυλάει και μεταφέρει περασμένα μὴ νήματα και περασμένους εἰκόνες.

Ἡ ἀτέλειωτη μαγεία τῆς φύσης του σὲ κάνει νὰ χάνεις τὸν ἑαυτοῦ σου.

Ἡ καρδιά σου φτερουγίζει στὰ στήθεα σὰν αἰχμάλωτο ποῦλ τοῦ λόγγου. Ἀτενίζοντας ὅμως τὴν πνεύμα αὐτὴ γῆ: Τὸ Ζαγόρι! γι’ νερὰι. Δεύτερη και νότερη.

Ἀρίστη Ζαγορίου

Μαρία Κασκάνη

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΗΠΩΝ
ΚΗΠΟΙ.—

Τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτογενεῖς θὰ γίνει μικρὴ γιορτὴ στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο, γιὰ τὸ Διεθνὲς ἔτος τοῦ Παιδιοῦ. Στὴ γιορτὴ ἐπὶ “Ἀγ. Βασίλειος” θὰ μοιράσει δῶρα στὰ παιδάκια, ποὺ εἶναι προσεγγιστὰ τῶν μεγάλων Ἀθηναίων Καταστημάτων «Ἀφροῖ Λαμπρόπουλοι».

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΣΑΟΥΤΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΙΕΤΩΤΝΤΗΣ
ΚΙΜΩΝ ΑΘ. ΚΤΡΙΑΖΗΣ

Ἰωάννινα: Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. (0651) 26.266 και 28.088

Ἰσχυρὸς Τυπογραφείου:
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΔΟΥΒΑΛΗΣ
Τυπογραφείο: Γ. Δούβαλης—Ε.
Ἀποστόλου — Κ. Πασχάλη
28ης Ὀκτωβρίου 41

Ποσὸ ἐτήσιας συνδρομῆς προαιρετικὸ.

ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΒΑΣΙΛΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑ (βαρὺς Ζαγορίσιος χορὸς)

Δὲν εἶναι κρίμα κι’ ἄδικο Βασιλαρχόντισσα,
Δὲν εἶναι κι’ ἁμαρτία, νάναι ἡ Βασίλω σ’ ἐρημιὰ.
Νάναι ἡ Βασίλω σ’ ἐρημιὰ σὲ κλέφτικα λημέρια.
Νὰ στρώνει πείνα στρώματα ὀξὺς προσκεφαλάνια,
νὰ εἶναι φτέρες στὸ κορμὶ νὰ κρύψει τὸ κίμερι,
νὰ σκεπάσει τὸ μηρὶ κι’ τᾶσπρο τῆς ποδάρει,
νὰ μὴ ζηλέψ’ ἡ κλεφτοσυρία κι’ ἀνάνη τὸ λημέρι.
Κι’ ὁ Θύμο Γάκης φάναξε ἀπὸ τὸ καραούλι.
— Ἐπὶ Βασίλω κι’ ἔφρεξε πάσος ἡ πούλια γιόμα

ΤΟΥ Κ. Κ. ΒΑΡΖΩΚΑ

Κι’ ἡ ξαγορὰ μᾶς ἔρχεται φάνηκαν στὴ Ραχούλα
Εἶναι τρεῖς μοῦλες κόκκινες κι’ βαριοφοτωμένες,
ἡ μιά φέρνει τὸ μάλαμα κι’ ἡ ἄλλη τὸ ἀσῆμι,
ἡ τρίτη ἡ καλύτερη φέρνει μαργαριτάρει.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ (Κλέφτικο «τῆς ψάθας»)

Ἀνάρια, ἀνάρια τ’ ἄρχιναν οἱ κλέφτες τὰ ντουφέκια,
τ’ ἦταν οἱ μαῦροι λιγοστοὶ πέντε ἔξ’ ὀχτὸ νομάτοι.
Κι’ ὁ καπιτάνιος ἔλειπε ὁ καπιτάνιος λείπει
πάει νὰ βαπτίσ’ ἕνα πιδὶ νὰ βγάλει τ’ ὄνομά του,
νὰ γνωριστεῖ μὲ τοῦ χωριοῦ νὰ κᾶν’ ἕναν κομπάρσο,
νὰ τᾶχ’ οὐ μαῦρος γύρισμα, στὸν πάει κι στὸν ἔλα,
νὰ πει ρακὶ νὰ πει κρασί νὰ πει κινεῖα κουβένια.
Κι’ ἀπάνω στοῦ Μυστηρίου ποῦλεγε τ’ ὄνομά του,
ἀκούει ντουφέκια θλιβερά κι’ παραπονεμένα.
Πάρε κομπάρμι’ τοῦ πιδὶ παρι κι’ τὰ φλωριά του
ἐγὼ θὰ φύγω γρήγορα ἀνίσως κι’ προφτάσω
οἱ σύντροφοι μου χάνονται πατήσαν τοῦ λημέρι.

ΚΤΡΑ ΓΙΩΡΓΙΝΑ (χορὸς πηδηχτός - γυριστός)

— “Ἐρταιξα συμπάθησέ με Κυρὰ Γιώργινα
κι’ ὅτι θέλεις νὰ μοῦ κάνεις κυρὰ Γιωργάκινα
(κυρὰ Γιωργάκινα κακὰ καλὰσμάτα)
— Δώδεκα χρόνων ἀγάπη κυρὰ Γιώργινα
τὸ κορμὶ μου ἔχουν λιώσει Κυρὰ Γιωργάκινα
(Κυρὰ Γιωργάκινα κακὰ καλὰσμάτα)
— Κάθε Κυριακὴ οἱ δέκατο κυρὰ Γιώργινα
κι’ βαριά γιορτὴ κι’ σόλη κυρὰ Γιωργάκινα
(Κυρὰ Γιωργάκινα κακὰ καλὰσμάτα)
Κι’ ἦθα σήμερα στὸ μύλο Κυρὰ Γιώργινα
Νὰ σὲ ἰδῶ νὰ σὲ χορτάσω κυρὰ Γιωργάκινα
(Κυρὰ Γιωργάκινα κακὰ καλὰσμάτα)
Δὲ ζηλεύω τὰ φλωριά σου Κυρὰ Γιώργινα
κι’ τὴν πλουμιστὴ ποδιά σου Κυρὰ Γιωργάκινα
(Κυρὰ Γιωργάκινα κακὰ καλὰσμάτα)
Μὲν ζηλεύω τὸ κορμὶ σου Κυρὰ Γιώργινα
ἀχ κι’ τὸ γλυκὸ φίλι σου Κυρὰ Γιωργάκινα (Κυρὰ κ.λ.π.)

Η ΟΜΟΡΦΗ ΒΛΑΧΑ

Μιά βλάχα μιά μοσχόβλαχα μιά λιγνοπερπατοῦσα
Γιὰ τὸ χωριὸ ροδόλας ἀπὸ φιλή ραχούλα
Μὲ τὴν ροκούλα γνέθοντας τ’ ἀδράχτι τῆς γιομάτο
Πέτρα τὴν πέτρα περπατεῖ λιθάρι τὸ λιθάρι
νὰ μὴ λερῶσ’ τὴν κάλτσα τῆς κι’ τᾶσπρο τῆς ποδάρει.
Κι’ ὁ Βλάχος τὴν ἀγνάντιψε ἀπὸ φιλή ραχούλα
Πῆγε κι’ τὴν καρτέρησε σὲ μιά στενὴ κλεισούρα
— Βλάχμι’ τὸ πούθεν ἔρχεσε ἀπ’ οὔτε κατεβαίνει;
— Ἀπὸ τὴ σᾶν μ’ ἔρχομαι στὸ σπῆτι μου πηγαῖνω
Πῆγα ἄλατι και ψωμὶ τσαρούγια τῶν τσομπάνων.
— Βλάχα γιὰ δώσωμου τὸ φιλὶ τὰ δυὸ σου μαῦρα μάτια
— Πὼς νὰ σοῦ δώσω τὸ φιλὶ τὰ δυὸ μου μαῦρα μάτια
— Πού μ’ ἔχ’ ἡ μάνα μ’ μοναχὴ μ’ ἔχ’ ἀρραβωνιασμένη;
Ἐγὼ θὰ πάρω τσελιγκὰ τὸ πρῶτο παλληκάρει.
Πῶχει χεμάδια στ’ Πρέβεζα και σπῆτια στὸ Ζαγόρι.

ποιήματα

ΑΛΚΗΣ
ΜΤΡΕΙΝΗΣ -
ΜΑΝΘΟΣ

ΕΛΑΤΗ

Β’

Τὸ χωριὸ μας ἀπάνω στὸ βουνὸ
μ’ ὀρθόστημα σὲς ὀράδες του ἐλάτια
μὲ φῶς γλαυκὸ και ἑσπερο ὄφρα
και φιδυτὰ στοὺς κήπους μονοπάτια.

Λιθόκτιστα τὰ σπίτια, στὴ σειρά,
και πλάι στὸ μεσοχώρι ἡ κρύα θρόση
και στὴ σοφὴ του κι’ ἡρεμὴ χαρὰ
ὅλο τὸν κόσμον πάει νὰ λημονήσει.

Στὸ λόφο ἡ καινούρια Ἐκκλησιὰ
μὲ τᾶσπρο τῆς, ψηλὸ κωδωνοστάσι
ἡ νιότη ροδομάγουλη, δροσιὰ,
διαλέγεται ξανά στὸ χοροστάσι.

Σὲ Σὲ κάποια αὐλὴ, καλόγνωμη γρηὰ
ἀναμετρεῖ βουδὰ τὰ περασμένα.
Βραδυάξιν’ τρεμολάμπουνε ἀρὰ
τὰ φῶτα τοῦ χωριοῦ, σὰ νυσταγμένα.

Κι’ ὅταν ἡ νύχτ’ ἀπλώσει τὰ πυκνὰ
πενθόχωμα κι’ ἀερινὰ τῆς κρέπια
ὁ ὕπνος τὴ γαλήνη ὅλους κεράει
μ’ ἀλόγητη, σεμνὴ μεγαλοπρέπεια.

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ (τῆς ψάθας)

“Ἄλφα κἀλή μου μεγάλη σὰν κι’ ὀσὲν δὲν εἶν’ ἄλλη
Βῆτα Βέβαια σοῦ λέγω πὼς πὲ τυραγνῶς κι’ κλαῖω,
Γάμα γράφει ἕνα γράμμα πὼς θὰ κοιμηθῶμ’ ἀντάμα
Δέλτα δὲ σοῦ φανερώσω τῆς ἀγάπης μου τὸν πόνο
“Ἐφελον μου Κυπαρίσσι ποῖος νὰ σὲ πρωτοφιλήσῃ
Ζῆτα ζῶνομαι τὰ φῆδια γιὰ τὰ διὰ σου μαῦρα φρέδια
ἦτα εἶπε θὰ σὲ πᾶσω εἶτ’ ἀνυπνέτρος θὰ μείνω
Θῆτα θέλω νὰ σὲ πάρω κι’ στεφάνι νὰ σοῦ δάλω
“Ἦτα γιένουμι γιοφῆρ νὰ περνᾶει τοῦ Τζουβαῖρι.
Κάπα κἀλή μου μεγάλη στὸ πλευρὸ μου ἔλα πάλι
Λάμδα λαμπ’ τοῦ πρόσωπό σου τὰ σπῆδια κι’ ὁ λαμὰς σου
Μῆ μου λὲε πὼς θὰ κακώσης γιὰ τῆσθα μετανοώσης
Νῆ νυχτῶνει ἐμμερώνει κι’ ἡ καρδιά μου δὲ λαρώνει
Ξῆ ξανθάνει τὰ μαλλιά σου και γλυκὸ τὸ φίλημά σου
“Ὅ ὁ μικρὸ μου, περισσότερὴ ἡ καρδιά μου ὀσὲν θέλει
Πῖ περνᾶ και δὲν μοῦ κρανῆεις τὴν καρδίκα μου παραίνεις
Ρὲ Ρωτὸ γιὰ τ’ ὄνομά σου και τὴν ὀμορφὴ ποδιά σου
Σῖγμα σῶσαι τὸ φεγγάρι και τὸ Ζαγοριοῦ Κανάρι
Ταῦ τὰ σπῆδια σου ἐπλεῶν και τὸ στόμα σου γυρεύω
“Υψιλον ὕψηλό μου Κυπαρίσσι ποῖος θὰ κάνει τέτοια κρίση
Φῖ φιλὸ τὸ πρόσωπό σου τὰ κειλᾶκια τὰ λαμπ’ σου
Ψῖ φιλή μου λεμονίσσα μῶρες κάψει τὴν καρδίκα
Ω τὸ μέγα τελειώνει ἄς λελήσῃ κι’ ἄλλο αἰδόνι.

ΜΑΝΑ ΚΑΙ ΚΟΡΗ (χορὸς στὰ βήματα τοῦ «Ζαγορίσιου»)

Μιά μικρὴ, μικρὴ Βασίλω, μιά μικρὴ γειτονοπούλα
μιά μικρὴ γειτονοπούλα ὀμορφὴ κι’ ἀρχοντοπούλα
μὲ τὴ μάνα τῆς μαλώνει και βαρεῖα τὰ θαλαντῶνει
— Σούπα μᾶνα πάτρεψέ με ὀπιτονοικοκύρεψέ με
— Δώσωμου μᾶνα τὰ προικιά μου και τὴ πλουμιστὴ ποδιά μου
— Δώσωμου μᾶνα τὰ φλωριά μου τὴ βαρεῖα τὴν τραχηλιά μου

ΘΕΜΑΤΑ ΒΟΤΑΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

ΤΟ LILIUM CHALCEDONICUM
ή "ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΡΙΝΟΣ,"

Στὸ μὲ ἀριθμὸ 16 Τεύχος τοῦ περιοδικοῦ «Η ΦΥΣΙΣ», ποὺ εἶναι τῆς ἐκδόσεως τῆς «Ἑλληνικῆς Προστασίας τῆς Φύσεως», δ κ. Γεώργιος Σφήκας δημοσίεψε μιά πολὺ διαφωτιστικὴ ἐπιστημονικὴ πραγματεία γιὰ τὰ φυτὰ τῆς Ἑλληνικῆς χλωρίδας ποὺ λέγονται LILIUM CHALCEDONICUM τὸ ἔνα καὶ LILIUM HELDREICHII τὸ ἄλλο ποὺ ἀνήκουν αὐτὰ στὴ βοτανικὴ οἰκογένεια τῶν LILIAEAE.

Ὁ κ. Γ. Σφήκας μὲ τὴν δλοκληρωμένη μελέτη του γύρω ἀπὸ τὸ θέμα, ποὺ ἐξετάζει καὶ ὕστερα ἀπὸ μιά ἐπιστημονικὴ διεργασία καὶ ἐρευνα πᾶνω στὰ δύο εἶδη τῶν παραπάνω φυτῶν, καταλήγει στὸ συμπέρασμα, πὼς πρόκειται γιὰ τὸ ἴδιο εἶδος ποὺ παρουσιάζεται μὲ δύο διαφορετικὰ ὀνόματα. Ἐξήγαι δὲ μὲ ἀρκετὴ ἐμβρίθεια καὶ ἐπιστημονικὴ λεπτομέρεια, γιατί κατὰ τὴν ἀριότητα τῆς μελέτης του συμπληρώνει ἡ παράθεση τριῶν πινάκων, ποὺ δίνουν στὸν ἀναγνώστη πολὺτιμες πληροφορίες γιὰ τὰ φυτὰ αὐτὰ ὡς πρὸς τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν λουλουδιῶν τους, καθὼς καὶ γιὰ τοὺς τόπους, ὅπου αὐτὰ εὐδοκίμουν στὴ χώρα μας.

Δὲν εἶμαι εἰδικὸς στὰ βοτανολογικὰ ζητήματα. Μονάχα ἐρασιτεχνικὰ ἀσχολοῦμαι ἐδῶ καὶ 15 σχεδὸν χρόνια μὲ τὴ χλωρίδα τῆς περιοχῆς τοῦ χωριοῦ μου Κουκουλιῶν. Στὴ βοτανικὴ μου συλλογὴ ἔχω καὶ ἀντιπρόσωπο ἀπὸ τὸ φυτὸ τοῦ εἶδους αὐτοῦ σὰν LILIUM CHALCEDONICUM καὶ ὄχι σὰν LILIUM HELDREICHII. Τὸ καλλιεργῶν σὰν καλλιπωσιτικὸ στὸ χωριό μας καὶ εἶναι γνωστὸ μὲ τὸ λαϊκὸ ὄνομα «Κόκκινος κρίνος». Σὰν τέτοιο τὸ καλλιεργοῦσαν στὸ χωριό μας ἀπὸ τὰ παλιότερα ἀκόμα χρόνια ἡ οἰκογένεια Τσάλιου καὶ ἡ οἰκογένεια Ἀκριθῆ. Ἀπὸ τὸν κῆπο τῆς Ἀκριθῆς πήρα ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια βολβούς καὶ καλλιεργῶ καὶ ἐγὼ στὸν κῆπο μου. Οἱ οἰκογένεια Τσάλιου δὲν καλλιεργεῖ πλέον ἀπ' αὐτὰ τὰ φυτὰ. Ἡ δὲ οἰκογένεια Ἀκριθῆ ἔχει ἐκλείψει ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ἐντελῶς. Ἐτοί δὲ μοῦ εἶναι δυνατό νὰ μάθω ποῦς ἔχει τὴν ἀρχικὴ του προέλευση στὸ χωριό μας αὐτὸ τὸ φυτὸ. Πήρα μιά πληροφορία πὼς ἡ οἰκ. Τσάλιου τὰ εἶχε μεταφέρει ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ χωριοῦ μας «Κουσάκια», στὴν ὁποία σὰ παλιότερα χρόνια καλλιεργοῦσαν πολλὰ ἀμπέλια, ποὺ πιάει αὐτὴ ἀνατο-

λικὰ ἀπὸ τὸ χωριό μας καὶ ἀπέχει ἀπ' αὐτὸ περίπου λιγὰκι περισσότερο ἀπὸ μιστὴ ὥρα. Δὲν ξέρω ἂν εἶναι σωστὴ αὕτὴ ἡ πληροφορία. Πάντως ἀπὸ τὰ λουλούδια αὐτοῦ τοῦ φυτοῦ ποὺ καλλιεργῶ στὸν κῆπο μου καὶ ποὺ ἔχουν θαυμάσιον κόκκινο χρῶμα καὶ ἐξέλαιον, ἀλλὰ κάπως βαρὺ ἄρωμα, ἔχω στὴ βοτανικὴ μου συλλογὴ. Ἐπειδὴ ὅμως

ΚΩΣΤΑ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗ

δὲ θάρκα αὐτὸ τὸ φυτὸ σὲ ἄγρια κατάσταση στὴν περιοχὴ τοῦ χωριοῦ μαζ, νόμισα πὼς αὐτὸ ἦταν ἀνέκαθεν φερμένο ἀπὸ μακρινούς τόπους. Γιὰ τὸ λόγο λοιπὸν αὐτὸ δὲν τόχω κατατάξει στὰ ἄγρια βότανα τῆς περιοχῆς τοῦ χωριοῦ μου. Ἐδῶ ὅμως καὶ 5 - 6 χρόνια κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τοῦ «Αἱ Λιὰ 20 Ἰουλίου», εἶχα πάει στὴ Μπάνια (Κῆποι λέγεται τώρα τὸ χωριὸ αὐτό), ποῦναι ἀνατολικὰ ἀπὸ τὸ χωριό μου καὶ ἀπέχει ἀπ' αὐτὸ περίπου 3) 4 τῆς ὥρας. Πήγα ἐκεῖ ποὺ βρέθηκα στὴ Μπάνια νὰ κάνω ἐπίσκεψιν σὲ κάποιο φιλικὸ μου σπίτι, ποὺ γιόρταζε ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα. Μόλις μπήκα στὸ δωμάτιο τῆς ὑποδοχῆς μὲ παραπήρε στὴν ἀσπρησὴ μου ἡ ὁμορφὴ μυρωδιὰ τοῦ λουλουδιοῦ. Εἶδα δὲ πᾶνω στὸ τραπέζι: νᾶναι μέσα σ' ἓνα ἀνθοδοχεῖο 8 - 10 ἀνθισμένα στελέχη ἀπ' αὐτὸ τὸ φυτὸ Παραξενεύτηκα καὶ ρώτησα τὴν οἰκοδέσποινα, ἂν καλλιεργεῖ κ' αὕτὴ στὸν κῆπο τῆς τέτοια λουλούδια, δηλαδή «κόκκινους κρίνους». Μοῦ εἶπε αὕτη: «Ὁχι. Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κῆπο μου αὐτὰ. Εἶναι ἄγρια. Μοῦ τὰ ἔφερε ἀπὸ τὸ λόγγο ἡ Περικλὴ να τοῦ Δέρβα». Θέλοντας νὰ διευκρινίσω τὸ ζήτημα, φρόντισα καὶ βόηκα τὴν κ. Ἐλένη Περικλὴ Δέρβα (Περικλῖνα) καὶ τὴν ρώτησα ἀπὸ τὰ εἶχε βρεῖ αὐτὰ τὰ λουλούδια. Ἡ Περικλῖνα μοῦ εἶπε: «Πρὶν καὶ δύο μέρες, κύρ δάσκαλε πήγα πέρα στὸ ξωκλήσι τῆς Ἀγίας Τριάδας, ποῦναι στὸ λόγγο τῆς Πετοῦρας, γιὰ ν' ἀνάψω τὰ καντήλια καὶ κεῖ τὰ βρήκα. Τὰ ἔκοψα ὅλα. Ἐφερα μιά ἀγκυλιά. Ἦταν ὅλα σὲ μιά μεριά».

Ζήτησα μερικὲς σχετικὰ ἀκόμα πληροφορίες ἀπ' αὕτὴ τὴν καλὴ γυναῖκα γιὰ νὰ καταποιστῶ καλύτερα ὡς πρὸς τὴν τοποθεσίαν. Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησα καὶ πήγα στὴ δασωμένη αὐτὴν περιοχὴ. Ἀπᾶναι τὸ μέσο αὐτὸ ἀπ' τὸ χωριό μου περίπου 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100) 101) 102) 103) 104) 105) 106) 107) 108) 109) 110) 111) 112) 113) 114) 115) 116) 117) 118) 119) 120) 121) 122) 123) 124) 125) 126) 127) 128) 129) 130) 131) 132) 133) 134) 135) 136) 137) 138) 139) 140) 141) 142) 143) 144) 145) 146) 147) 148) 149) 150) 151) 152) 153) 154) 155) 156) 157) 158) 159) 160) 161) 162) 163) 164) 165) 166) 167) 168) 169) 170) 171) 172) 173) 174) 175) 176) 177) 178) 179) 180) 181) 182) 183) 184) 185) 186) 187) 188) 189) 190) 191) 192) 193) 194) 195) 196) 197) 198) 199) 200) 201) 202) 203) 204) 205) 206) 207) 208) 209) 210) 211) 212) 213) 214) 215) 216) 217) 218) 219) 220) 221) 222) 223) 224) 225) 226) 227) 228) 229) 230) 231) 232) 233) 234) 235) 236) 237) 238) 239) 240) 241) 242) 243) 244) 245) 246) 247) 248) 249) 250) 251) 252) 253) 254) 255) 256) 257) 258) 259) 260) 261) 262) 263) 264) 265) 266) 267) 268) 269) 270) 271) 272) 273) 274) 275) 276) 277) 278) 279) 280) 281) 282) 283) 284) 285) 286) 287) 288) 289) 290) 291) 292) 293) 294) 295) 296) 297) 298) 299) 300) 301) 302) 303) 304) 305) 306) 307) 308) 309) 310) 311) 312) 313) 314) 315) 316) 317) 318) 319) 320) 321) 322) 323) 324) 325) 326) 327) 328) 329) 330) 331) 332) 333) 334) 335) 336) 337) 338) 339) 340) 341) 342) 343) 344) 345) 346) 347) 348) 349) 350) 351) 352) 353) 354) 355) 356) 357) 358) 359) 360) 361) 362) 363) 364) 365) 366) 367) 368) 369) 370) 371) 372) 373) 374) 375) 376) 377) 378) 379) 380) 381) 382) 383) 384) 385) 386) 387) 388) 389) 390) 391) 392) 393) 394) 395) 396) 397) 398) 399) 400) 401) 402) 403) 404) 405) 406) 407) 408) 409) 410) 411) 412) 413) 414) 415) 416) 417) 418) 419) 420) 421) 422) 423) 424) 425) 426) 427) 428) 429) 430) 431) 432) 433) 434) 435) 436) 437) 438) 439) 440) 441) 442) 443) 444) 445) 446) 447) 448) 449) 450) 451) 452) 453) 454) 455) 456) 457) 458) 459) 460) 461) 462) 463) 464) 465) 466) 467) 468) 469) 470) 471) 472) 473) 474) 475) 476) 477) 478) 479) 480) 481) 482) 483) 484) 485) 486) 487) 488) 489) 490) 491) 492) 493) 494) 495) 496) 497) 498) 499) 500) 501) 502) 503) 504) 505) 506) 507) 508) 509) 510) 511) 512) 513) 514) 515) 516) 517) 518) 519) 520) 521) 522) 523) 524) 525) 526) 527) 528) 529) 530) 531) 532) 533) 534) 535) 536) 537) 538) 539) 540) 541) 542) 543) 544) 545) 546) 547) 548) 549) 550) 551) 552) 553) 554) 555) 556) 557) 558) 559) 560) 561) 562) 563) 564) 565) 566) 567) 568) 569) 570) 571) 572) 573) 574) 575) 576) 577) 578) 579) 580) 581) 582) 583) 584) 585) 586) 587) 588) 589) 590) 591) 592) 593) 594) 595) 596) 597) 598) 599) 600) 601) 602) 603) 604) 605) 606) 607) 608) 609) 610) 611) 612) 613) 614) 615) 616) 617) 618) 619) 620) 621) 622) 623) 624) 625) 626) 627) 628) 629) 630) 631) 632) 633) 634) 635) 636) 637) 638) 639) 640) 641) 642) 643) 644) 645) 646) 647) 648) 649) 650) 651) 652) 653) 654) 655) 656) 657) 658) 659) 660) 661) 662) 663) 664) 665) 666) 667) 668) 669) 670) 671) 672) 673) 674) 675) 676) 677) 678) 679) 680) 681) 682) 683) 684) 685) 686) 687) 688) 689) 690) 691) 692) 693) 694) 695) 696) 697) 698) 699) 700) 701) 702) 703) 704) 705) 706) 707) 708) 709) 710) 711) 712) 713) 714) 715) 716) 717) 718) 719) 720) 721) 722) 723) 724) 725) 726) 727) 728) 729) 730) 731) 732) 733) 734) 735) 736) 737) 738) 739) 740) 741) 742) 743) 744) 745) 746) 747) 748) 749) 750) 751) 752) 753) 754) 755) 756) 757) 758) 759) 760) 761) 762) 763) 764) 765) 766) 767) 768) 769) 770) 771) 772) 773) 774) 775) 776) 777) 778) 779) 780) 781) 782) 783) 784) 785) 786) 787) 788) 789) 790) 791) 792) 793) 794) 795) 796) 797) 798) 799) 800) 801) 802) 803) 804) 805) 806) 807) 808) 809) 810) 811) 812) 813) 814) 815) 816) 817) 818) 819) 820) 821) 822) 823) 824) 825) 826) 827) 828) 829) 830) 831) 832) 833) 834) 835) 836) 837) 838) 839) 840) 841) 842) 843) 844) 845) 846) 847) 848) 849) 850) 851) 852) 853) 854) 855) 856) 857) 858) 859) 860) 861) 862) 863) 864) 865) 866) 867) 868) 869) 870) 871) 872) 873) 874) 875) 876) 877) 878) 879) 880) 881) 882) 883) 884) 885) 886) 887) 888) 889) 890) 891) 892) 893) 894) 895) 896) 897) 898) 899) 900) 901) 902) 903) 904) 905) 906) 907) 908) 909) 910) 911) 912) 913) 914) 915) 916) 917) 918) 919) 920) 921) 922) 923) 924) 925) 926) 927) 928) 929) 930) 931) 932) 933) 934) 935) 936) 937) 938) 939) 940) 941) 942) 943) 944) 945) 946) 947) 948) 949) 950) 951) 952) 953) 954) 955) 956) 957) 958) 959) 960) 961) 962) 963) 964) 965) 966) 967) 968) 969) 970) 971) 972) 973) 974) 975) 976) 977) 978) 979) 980) 981) 982) 983) 984) 985) 986) 987) 988) 989) 990) 991) 992) 993) 994) 995) 996) 997) 998) 999) 1000) 1001) 1002) 1003) 1004) 1005) 1006) 1007) 1008) 1009) 1010) 1011) 1012) 1013) 1014) 1015) 1016) 1017) 1018) 1019) 1020) 1021) 1022) 1023) 1024) 1025) 1026) 1027) 1028) 1029) 1030) 1031) 1032) 1033) 1034) 1035) 1036) 1037) 1038) 1039) 1040) 1041) 1042) 1043) 1044) 1045) 1046) 1047) 1048) 1049) 1050) 1051) 1052) 1053) 1054) 1055) 1056) 1057) 1058) 1059) 1060) 1061) 1062) 1063) 1064) 1065) 1066) 1067) 1068) 1069) 1070) 1071) 1072) 1073) 1074) 1075) 1076) 1077) 1078) 1079) 1080) 1081) 1082) 1083) 1084) 1085) 1086) 1087) 1088) 1089) 1090) 1091) 1092) 1093) 1094) 1095) 1096) 1097) 1098) 1099) 1100) 1101) 1102) 1103) 1104) 1105) 1106) 1107) 1108) 1109) 1110) 1111) 1112) 1113) 1114) 1115) 1116) 1117) 1118) 1119) 1120) 1121) 1122) 1123) 1124) 1125) 1126) 1127) 1128) 1129) 1130) 1131) 1132) 1133) 1134) 1135) 1136) 1137) 1138) 1139) 1140) 1141) 1142) 1143) 1144) 1145) 1146) 1147) 1148) 1149) 1150) 1151) 1152) 1153) 1154) 1155) 1156) 1157) 1158) 1159) 1160) 1161) 1162) 1163) 1164) 1165) 1166) 1167) 1168) 1169) 1170) 1171) 1172) 1173) 1174) 1175) 1176) 1177) 1178) 1179) 1180) 1181) 1182) 1183) 1184) 1185) 1186) 1187) 1188) 1189) 1190) 1191) 1192) 1193) 1194) 1195) 1196) 1197) 1198) 1199) 1200) 1201) 1202) 1203) 1204) 1205) 1206) 1207) 1208) 1209) 1210) 1211) 1212) 1213) 1214) 1215) 1216) 1217) 1218) 1219) 1220) 1221) 1222) 1223) 1224) 1225) 1226) 1227) 1228) 1229) 1230) 1231) 1232) 1233) 1234) 1235) 1236) 1237) 1238) 1239) 1240) 1241) 1242) 1243) 1244) 1245) 1246) 1247) 1248) 1249) 1250) 1251) 1252) 1253) 1254) 1255) 1256) 1257) 1258) 1259) 1260) 1261) 1262) 1263) 1264) 1265) 1266) 1267) 1268) 1269) 1270) 1271) 1272) 1273) 1274) 1275) 1276) 1277) 1278) 1279) 1280) 1281) 1282) 1283) 1284) 1285) 1286) 1287) 1288) 1289) 1290) 1291) 1292) 1293) 1294) 1295) 1296) 1297) 1298) 1299) 1300) 1301) 1302) 1303) 1304) 1305) 1306) 1307) 1308) 1309) 1310) 1311) 1312) 1313) 1314) 1315) 1316) 1317) 1318) 1319) 1320) 1321) 1322) 1323) 1324) 1325) 1326) 1327) 1328) 1329) 1330) 1331) 1332) 1333) 1334) 1335) 1336) 1337) 1338) 1339) 1340) 1341) 1342) 1343) 1344) 1345) 1346) 1347) 1348) 1349) 1350) 1351) 1352) 1353) 1354) 1355) 1356) 1357) 1358) 1359) 1360) 1361) 1362) 1363) 1364) 1365) 1366) 1367) 1368) 1369) 1370) 1371) 1372) 1373) 1374) 1375) 1376) 1377) 1378) 1379) 1380) 1381) 1382) 1383) 1384) 1385) 1386) 1387) 1388) 1389) 1390) 1391) 1392) 1393) 1394) 1395) 1396) 1397) 1398) 1399) 1400) 1401) 1402) 1403) 1404) 1405) 1406) 1407) 1408) 1409) 1410) 1411) 1412) 1413) 1414) 1415) 1416) 1417) 1418) 1419) 1420) 1421) 1422) 1423) 1424) 1425) 1426) 1427) 1428) 1429) 1430) 1431) 1432) 1433) 1434) 1435) 1436) 1437) 1438) 1439) 1440) 1441) 1442) 1443) 1444) 1445) 1446) 1447) 1448) 1449) 1450) 1451) 1452) 1453) 1454) 1455) 1456) 1457) 1458) 1459) 1460) 1461) 1462) 1463) 1464) 1465) 1466) 1467) 1468) 1469) 1470) 1471) 1472) 1473) 1474) 1475) 1476) 1477) 1478) 1479) 1480) 1481) 1482) 1483) 1484) 1485) 1486) 1487) 1488) 1489) 1490) 1491) 1492) 1493) 1494) 1495) 1496) 1497) 1498) 1499) 1500) 1501) 1502) 1503) 1504) 1505) 1506) 1507) 1508) 1509) 1510) 1511) 1512) 1513) 1514) 1515) 1516) 1517) 1518) 1519) 1520) 1521) 1522) 1523) 1524) 1525) 1526) 1527) 1528) 1529) 1530) 1531) 1532) 1533) 1534) 1535) 1536) 1537) 1538) 1539) 1540) 1541) 1542) 1543) 1544) 1545) 1546) 1547) 1548) 1549) 1550) 1551) 1552) 1553) 1554) 1555) 1556) 1557) 1558) 1559) 1560) 1561) 1562) 1563) 1564) 1565) 1566) 1567) 1568) 1569) 1570) 1571) 1572) 1573) 1574) 1575) 1576) 1577) 1578) 1579) 1580) 1581) 1582) 1583) 1584) 1585) 1586) 1587) 1588) 1589) 1590) 1591) 1592) 1593) 1594) 1595) 1596) 1597) 1598) 1599) 1600) 1601) 1602) 1603) 1604) 1605) 1606) 1607) 1608) 1609) 1610) 1611) 1612) 1613) 1614) 1615) 1616) 1617) 1618) 1619) 1620) 1621) 1622) 1623) 1624) 1625) 1626) 1627) 1628) 1629) 1630) 1631) 1632) 1633) 1634) 1635) 1636) 1637) 1638) 1639) 1640) 1641) 1642) 1643) 1644) 1645) 1646) 1647) 1648) 1649) 1650) 1651) 1652) 1653) 1654) 1655) 1656) 1657) 1658) 1659) 1660) 1661) 1662) 1663) 1664) 1665) 1666) 1667) 1668) 1669) 1670) 1671) 1672) 1673) 1674) 1675) 1676) 1677) 1678) 1679) 1680) 1681) 1682) 1683) 1684) 1685) 1686) 1687) 1688) 1689) 1690) 1691) 1692) 1693) 1694) 1695) 1696) 1697) 1698) 1699) 1700) 1701) 1702) 1703) 1704) 1705) 1706) 1707) 1708) 1709) 1710) 1711) 1712) 1713) 1714) 1715) 1716) 1717) 1718) 1719) 1720) 1721) 1722) 1723) 1724) 1725) 1726) 1727) 1728) 1729) 1730) 1731) 1732) 1733) 1734) 1735) 1736) 1737) 1738) 1739) 1740) 1741) 1742) 1743) 1744) 1745) 1746) 1747) 174

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

● Συνέγεια στην 11η σελίδα

ΑΠ' ΤΗ 10^η ΣΕΛΙΔΑ

ΒΛΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΤΖΗΣ

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

Κ. ΒΗΧΑΣ

Δημοσιεύουμε ανταπόκριση ἀπὸ τὸ πανηγύρι τῆς Παναγίας, στὶς Πάδες — Κονίτσης, στὸ ὁποῖο πηγαίνουν καὶ πολλοὶ Ζαγορίσιοι.

Μὲ ξεχωριστὴ λαμπρότητα γιορτάστηκε φέτος τὸ τρίήμερο Πανηγύρι τῆς Παναγίας στὸ ἀρχοντικό χωριὸ τοῦ γερο — Σμόλικα ΠΑ ΔΕΣ τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης. Ἡ προσέλευση τῶν ξεντεμένων Παδιωτῶν ἀποκορυφώθηκε κατὰ τίς ἡμέρες αὐτές. Ἀπὸ κάθε Ἑλληνικὴ γωνιά Παδιῶτες ξεκίνησαν νὰ ὄρεθον καὶ νὰ γιορτάσουν ὅλοι μαζί τὴν παραδοσιακὴ γιορταστικὴ ἐκδήλωση ποὺ γίνεται ἀπὸ τὰ παλιὰ τὰ χρόνια καὶ ποὺ συνεχίζεται καὶ δίνει στὸ ὁμορφό χωριὸ τὸ χρώμα τῆς λαμπρῆς καὶ τῆς Ἀγάπης.

Τὸ φετινὸ τρίήμερο πανηγύρι ὁ πῆρε λαμπρότερο καὶ πρὶν γιορταστικὸ, ὅπως ἀκριβῶς τὸ θέλει ἡ παράδοση. Θρησκευτικὲς ἐκδηλώσεις, πατροπαράδοτα γλέντια μὲ ντόπια λαϊκὰ ὄργανα, παραδοσιακοὶ χοροὶ καὶ τραγούδια, ἐπισκέψεις στὰ σπίτια.

Τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ Πανηγυριοῦ ὑπῆρξε ἡ τρίτη ἡμέρα τῆς Παναγίας — 17 Αὐγούστου —

Κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἔγινε Ἀρχιερατικὴ λειτουργία στὸν Ἱερό ναὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνοπόλεως Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ.κ. Σεβαστιανοῦ καὶ στὴ συνέχεια μίλησε ἐμπνευσμένα στὸ πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα ποὺ μὲ κατάνυξη παρακολούθησε τὸ θεῖο Λόγο. Μετὰ τὸ πέρας τῶν θρησκευτικῶν ἐκδηλώσεων καὶ στὸ εὐρύχωρο πρὸ τῆς ἐκκλησίας «σάδι» κάτω ἀπὸ τὰ πανύψηλα ὑπεραιωνόβια πλατάνια νεαρὲς Παδιωτοπούλες φορώντας τὴν αὐθεντικὴ φορεσιὰ τοῦ χωριοῦ προσέφεραν σὲ ὅλους τοὺς συνεορτάζοντες τὸ πατροπαράδοτο λουκόμυ καὶ τὸ «μεταβαλμένο» ντόπιο τσίπουρο καὶ ὅλων ἡ εὐχὴ ἦτο μία καὶ μόνο «προκοπὴ στὸ Σῦλλογο».

Τὸ χορὸ, τούτῃ τὴν ξεχωριστὴ μέρα, ἀνοίξε ὁ Ἐπίτιμος πρόεδρος τοῦ Σῦλλογου Παδιωτῶν καὶ Μεγαλὸς εὐεργέτης τοῦ χωριοῦ κ. Νικ. Τσουμάνης μὲ τὸ τραγούδι τῆς ξενοῦς «Ξεντεμένο μου πουλι» γιὰ νὰ συνεχίσει ὁ Πρόεδρος τοῦ Σῦλλογου ἱατρὸς κ. Μαργ. Κυριάκης. Τὸ γλέντι καὶ ὁ χορὸς συνεχίστηκαν, γιὰ νὰ χορέψουν ὅλοι, οἱ μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀπὸ τὴν προμάμη 90 χρονῆ Δέσποινα Μόσχου μὲ χρὶ τὰ δεκάχρονα Παδιωτόπουλα καὶ οἱ μὲν μεγάλοι μὲ βουρκωμένα ἱατρία ξαναθυμίστηκαν τὰ παλιὰ, οἱ δὲ νέοι ἀντάξιοι τῶν προγόνων τῶν γίναν γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ λαμπροὶ δέκτες τῶν ἀθανάτων ἡθῶν καὶ ἑθίμων τῆς πατρίδας μας.

Ἡ ἡθικὴ καὶ ὁλικὴ συμπαράστασις ὅλων τῶν Παδιωτῶν ἐνισχύουν τίς προσπάθειες τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σῦλ-

Κοινωνικά

ΓΑΜΟΙ

Στὶς 17 Νοεμβρίου στὴ Βίτσα Ζαγορίου ἔγιναν οἱ γάμοι τοῦ κ. Μάνθου Ἀναγνωστάκη ὁδοντίατρον καὶ τῆς Δίδος Χριστίνας Τσακαλίδου. Ἡ ἐφημερίδα μας τοὺς συγχαίρει καὶ τοὺς εὐχεται εὐτυχισμένη ζωὴ.

ΔΙΚΟΦΟ

Ὁ κ. Παναγιώτης Χ. Λέκκος, ἀπὸ τὸ Δίκωφο ὑπάλληλος Τράπεζας Κρήτης καὶ ἡ δ. Αἰκατερίνη Ντόβα ἀπὸ τὸ Πέραμα ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των.

ΓΕΝΝΗΣΗ

ΛΑΪΣΤΑ

Ὁ κ. Χρήστος καὶ ἡ κ. Ἀθανασία Τάφα ἔγιναν γονεῖς χαριτωμένου κοριτσαίου. Τοὺς εὐχόμαστε νὰ τοὺς ζήσει τὸ νεογέννητο.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ.— Ἡ Φιλόλογος Εὐθαλία Παπαγεωργίου, θά πτισε τὸ κοριτσάκι τοῦ ζεύγους Δημ. Βαραδίνου καὶ τὸ ὄνομασε Καλλιόπη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΦΛΑΜΠΟΤΡΑΡΙ.

Στὶς 5 Δεκεμβρίου πέθανε στὰ Γιάννενα καὶ κηδεύτηκε τὴν ἐπόμενη ὁ συνταξιούχος δικαστικὸς Σπύρος Βασιλειάδης, ἀπὸ τὸ Φλαμπουράρι. Ἡ ἐφημερίδα μας συλλυπεῖται τοὺς οἰκείους του καὶ εὐχεται τὴν εἰρήνην.

ΚΟΥΚΟΥΛΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

Στὶς 9 Ὀκτώβρη πέθανε στὰ Γιάννενα καὶ κηδεύτηκε τὴν ἄλλῃ μέρα στὸ Κουκούλι ὁ Νικόλαος Καψάλης 81 χρονῶν. Παλιὸς κτηνοτρόφος, σαρακατσάνικης καταγωγῆς ὁ Ν. Καψάλης, ὑπῆρξε ἄνθρωπος μὲ πατριωτικὰ αἰσθήματα καὶ ἠθικὲς ἀρχές. Ἀναδείχτηκε πολὺ καλὸς νοικοκύρης καὶ ἀριστὸς οἰκογενειάρχης. Τοὺς συγγενεῖς του καὶ ἰδιαίτερα τὸν γιὸ τοῦ Τάκη ποὺ ὑπηρετεῖ στὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία Θεσπρωτίας ἡ ἐφημερίδα μας συλλυπεῖται θερμῶς.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΧΑΝΤΖΑΡΑΣ

Πέθανε στὰ Γιάννενα στὶς 10 Νοέμβρη καὶ θάφτηκε τὴν ἄλλῃ μέρα στὸ Κουκούλι ὁ συνταξιούχος

λόγου νὰ δλοκληρώσουν αὐτὸ ποὺ εἶναι ὄνειρο ὅλων μας «νὰ κρατήσουμε ζωντανὸ τὸ χωριὸ μας τὴν πατρίδα τῶν προγόνων μας τίς ὁμορφες ΠΑ ΔΕΣ μὲ τὸ ἀπεραντὸ Ἑλβετικὸ τοπίο καὶ τὰ ἀθάνατα ἦθη καὶ ἔθιμα».

Καὶ τοῦ χρόνου.

ΜΑΚΥ — ΠΑΔΙΩΤΗΣ

τοῦ Ο.Γ.Α. Λάζαρος Χαντζάρας. Γεννήθηκε στὸ Κουκούλι τὸ 1897. Στὰ νεανικά του χρόνια γιὰ ἀρκετὲς δεκαετίες ἐπιδόθηκε στὸ κτηνοτροφικὸ ἐπάγγελμα καὶ ἰδιαίτερα σὰν γιδοτρόφος στὴ Χαράδρα τοῦ Βίκου. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἔξερε ὅλα τὰ μονοπάτια τῆς ξακουστῆς χαράδρας καὶ ἦταν ἀκένωτη πηγὴ ἀπὸ γεγονότα τῆς ποιμενικῆς του αὐτῆς ζωῆς στὸ Βίκο.

Τὰ παιδιὰ του συλλυπεῖται ἡ ἐφημερίδα μας.

«Τὸ Ζαγόρι μας»

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ.— Ἡ δ. Εὐθαλία Παπαγεωργίου πῆρε τὸ πτυχίο τῆς Φιλολογίας ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων.

— Ὁ κ. Γιάννης Καραγιάννης πέτυχε στὴν Ἀνωτάτῃ Ἐμπορικῇ.

Τοὺς εὐχόμαστε καλὴ πρόοδο.

Κλεάνθης

— Ὁ κ. Τριαντάφυλλος Ράφτης γιὸς τοῦ Ἐλευθερίου Ράφτη ἀπὸ τὴ Λάϊστα, ἐξελέγει παμψηφεί ὡς τακτικὸς καθηγητὴς τῆς 6' ἑδρας πολιτικῆς Οἰκονομίας τῆς σχολῆς νομικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης.

— Ὁ κ. Κων/νος Ποάλας πῆρε τὸ πτυχίο, τοῦ Πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Μετσόβειο Πολυτεχνεῖο. Ἦδη εὐρίσκεται στὸ Μόναχο γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδές.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΚΗΠΟΙ.—

— Ὁ κ. Χριστόδουλος Καλλιόδης ἀπὸ τὴ Μπάγια, πρόσφερε στὴν ἐκκλησίαν Ἀσπραγγέλων τὸ ποσὸ τῶν 1000 δραχμῶν στὴ μνήμη τοῦ φίλου του Γούλα Παπαναστασίου.

ΕΚΠΟΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΗΠΩΝ

1) Οἱ κληρονόμοι τοῦ Ἡλία Σωτηρόπουλου πρόσφεραν στὸ Σῦλλογό μας στὴ μνήμῃ Ἀλεξίου Σωτηρόπουλου δραχ. 10.000 καὶ μὲ ἐπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀνακηρύχθηκαν ΔΩΡΗΤΕΣ.

2) Ὁ κ. Σταύρος Παναῦρης πρόσφερε στὸ Σῦλλογό μας 1000 δραχ. στὴ μνήμῃ Βασιλείου Νισσοπούλου.

3) Οἱ ἀφ' οἱ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ ἐστειλαν στὸ Σῦλλογό μας παιγνίδια γιὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ ποὺ θὰ μοιραστοῦν τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιάς.

4) Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Κοκομέλης πρόσφερε στὸ Σῦλλογό μας δύο μπάλλες ποδοσφαίρου, γιὰ τὰ μεγάλὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μας.

5) Ὁ κ. Τ. Παναγιωτίδης πρόσφερε στὸ Σῦλλογό μας ἕνα πίνακα μὲ τὸ τρίτοφο γεφύρι.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

— Ἡ κ. Ἐλισάβετ Γιαννακοῦ ἐστειλε, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Νώντα Γιαννακοῦ, 3000 δραχμὲς στὸ Ἀσυλὸ Ἀνιάτων στὰ Γιάννενα καὶ ἀκόμα 2000 δραχμὲς στὸ Ἱεροδιδασκαλεῖο Βελῶν.

— Ὁ δρόμος Ἰωαννίνων — Τσεπελόβου, στὸ τμήμα ποὺ ἀπέναντι ἀπὸ τὸ χωριὸ, ἔχει γεμίσει πέτρες μικρὲς καὶ μεγάλες ποὺ δυσκολεύουν τὴ συγκοινωνία.

Δὲν θὰ μπορούσε ἡ ομαρχία νὰ στείλει ἕνα γκρέιντερ νὰ καθαρίσει τόσο αὐτὸ τὸ κομμάτι, ὅσο καὶ ὅλο τὸν ἄλλο δρόμο καὶ ἰδιαίτερα τὰ χαντάκια ποὺ γέμισαν καὶ τὰ νερά τρέχουν στὸ κατάστρωμα καὶ τὸν καταστρέφουν.

Ἀρχίσαν ἀπὸ μέρες οἱ ἐργασίες γιὰ τὸ ξαναχτίσιμο τοῦ Διδακτηρίου τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ κάτρες.

Πιστεύουμε, πὼς γρήγορα θὰ τὸ ξαναδοῦμε ὅπως ἦτον γιὰ τὸ κ. Ἀβέρωφ δειχνεῖ μεγάλο ἐνδιαφέρον. Τὸν εὐχαριστοῦμε.

— Συνεχίζονται οἱ ἐργασίες γιὰ τὴ Μαθητικὴ Ἑστία ποὺ χρηματοδοτεῖ τὸ Ἐθνικὸ Ἱδρυμα.

Πίστη μας εἶναι πὼς ἅμα τελιώσει θὰ γεμίσει παιδιὰ.

— Συνεχίζονται καὶ πληθαίνουν πρὸς τὸ τέλος, οἱ ἐργασίες τοῦ ἐντυπωσιακοῦ καὶ θαυμάσιου διδακτηρίου τοῦ Γυμνασίου μας. Πιστεύουμε πὼς γρήγορα θὰ στεγαστεῖ σ' αὐτὸ τὸ Γυμνάσιό μας.

Πολιτιστικὸς Σῦλλογος Νέων

«Ο ΤΣΟΥΦΛΗΣ»

ΒΥΤΣΟΧΩΡΙ.—

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑτὸς ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου συμπατριώτου μας Γεωργίου Γωράνη, ὅστις τόσο πολὺ ἐβοήθησε τὸ χωριὸ μας ὡς καὶ τὸν Μορφωτικὸ Σῦλλογό μας καὶ ὅστις ἐπὶ σειρὰν πολλῶν ἐτῶν ὑπῆρξε Διοικητὴς τῆς Τραπέζης Κύπρου, ἐτελέσθη τὴν 16ην Σεπτεμβρίου εἰς τὸν ἐνταῦθα Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του τὸ ὁποῖον παρακολούθησαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ μνημοσύνου οἱ οἰκτεῖοι ἐδέχθησαν τὰ συλλυπητήρια εἰς τὸ εὐρύχωρον Καρνεῖον τοῦ Κωνσταντίνου Σιαμπίρη ποὺ προσεφέρθησαν κοινὰ καὶ καφές.

Ἀλωνία τοῦ ἡ μνήμης.

Ο ΔΑΙΜΟΝΑΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Στὸ τεῦχος Σεπτεμβρίου 1979 καὶ στὴ σελίδα 5 στὸ ἄρθρο «Αποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ Κρ. Ζωΐδη στὴν Ἀρίστη» ἀπὸ τυπογραφικὸ λάθος γράφτηκε ὁ Νικόλαος Μουδρόπουλος Ἐφεδρὸς Ἀνθυπολοχαγός, ἐνῶ τὸ σωστὸ εἶναι πὼς ὁ Ν. Μουδρόπουλος ἦταν ἑφεδρὸς ὑπολοχαγός.

«Τὸ Ζαγόρι μας»